

Bestemmelsen i stk. 2 om anden opera- og balletvirksomhed svarer til den gældende teaterlovs § 23, idet man dog ikke har anset det for nødvendigt udtrykkeligt i lovteksten at nævne det selvfølgelig, at de tilskudsmodtagende institutioner eller organisationer skal have en rimelig mulighed for at udøve virksomheden på kunstnerisk betryggende måde.

Tilskud med hjemmel i teaterlovens § 23 har — bortset fra støtten til Den jyske Opera — i de forløbne år været ydet til en række stærkt varierende arrangementer, f. eks. til opera- og balletgæstespil i Falkoner Centret og til små grupper musikdramatiske opførelser, i nogle tilfælde virksomhed af eksperimentel karakter.

Til §§ 18 og 19.

Anden teatervirksomhed.

Bestemmelserne i §§ 18 og 19 erstatter § 17 i kapitel 4 i teaterloven af 1963, hvorefter der i særlige tilfælde kan ydes støtte til anden teatervirksomhed end den i kap. 2 og 3 omtalte.

I bemærkningerne til forslaget til 1963-loven er det anført, at bestemmelsen under de eksisterende forhold tager sigte på de københavnske privatteatre, og at det principielt er ønsket, at disse teatre i kraft af de i øvrigt i loven foreslåede støtteforanstaltninger (abonnementsordninger, lån m. v.) skal kunne klare sig uden direkte udbetalt statsstøtte. Den gældende bestemmelse tager derfor primært sigte på støtte i akutte nødsituationer eller kriser, hvor øjeblikkelig hjælp er nødvendig for at undgå lukning af et teater. Kun subsidiært sigter bestemmelsen på ydelse af underskudsdekning bagud sæson for sæson.

Siden teaterlovens ikrafttræden har stigende udgifter medført vanskeligheder for såvel de større som de mindre privatteatre, og kun ganske enkelte har til i dag klaret sig uden støtte fra det offentlige. Især har de mindre teatre ikke kunnet holdes i gang, og til disse har det været nødvendigt at yde løbende driftsstøtte. Om tilskuddene til disse teatre henvises til anm. sp. 2481-82 til finanslov 1968-69 og anm. sp. 2661-62 til finanslov 1969-70, hvor det ad finanslovskonto 61. Anden teatervirksomhed § 17 hedder, at der af kontoen ydes driftsstøtte til et antal mindre teatre, medens støtte til større teatre i en akut nødsituation ydes af en særlig garanti-sum, som for tiden andrager 600.000 kr. (for 1969-70 ekstraordinært forøget med 200.000 kr.). — Endvidere henvises til anmærkningerne sp. 2513-14 ad finanslov 1968-69, § 21, tekstanmærkning nr. 5, hvor det hedder: „I medfør af teaterlovens § 17

kan der ydes støtte til såkaldt anden teatervirksomhed. Efter denne bestemmelse ydes løbende tilskud til en række faste mindre teatre, men der er behov for herudover at kunne yde støtte i en akut nødsituation for de tilbageværende større teatre for at forhindre, at endnu et teater nedlægges“.

Ved revisionen af støtteordningen må det primære mål fortsat være at skabe rammer for, at de private teatre kan eksistere og trives ved siden af de øvrige teatre.

Udviklingen vedrørende teatrenes økonomi både her i landet og i de fleste vestlige lande viser imidlertid, at stigningen i billetindtægter ikke kan følge med over for stigningen i teatrenes udgifter til lønninger, produktion, bygninger m. v., og afstanden mellem indtægter og udgifter øges år for år, således at man kun i meget specielle tilfælde vil kunne regne med, at teatervirksomhed kan være en forretning med egentlige indtjeningsmuligheder.

Af hensyn til den samfundsmæssige betydning af disse frie teatres eksistens og virke inden for den samlede teaterproduktion og for at sikre dem bedre konkurrencevilkår bør der derfor ad lovgivningsvejen skabes mulighed for at yde dem øget støtte fra det offentlige.

Teaterrådet har foreslået indført en automatisk virkende støtteordning for de pågældende teatre, baseret på objektive kriterier. Ifølge dette forslag skulle enhver teatervirksomhed, der omfattes af §§ 20 og 21, og som opfylder de almindelige støttebetingelser i §§ 7-10, efter anmodning kunne få udbetalt en statsstøtte beregnet som:

- a) $\frac{3}{4}$ af de samlede godkendte driftsudgifter for bygningen;
- b) forskellen mellem den indtægt, teatret har opnået ved salg af billetter i sæsonabonnement og den indtægt, teatret ville have opnået, såfremt disse billetter var solgt i frit salg.

Herudover skulle teatrene kunne få yderligere statsstøtte efter sken. På grundlag af en regnskabsmæssig opgørelse senest ved udgangen af den 3. sæson, efter at et teater er begyndt at oppebære statsstøtte, skal der, hvis der foreligger overskud, evt. ske tilbagebetaling til statskassen af udbetalt tilskud.

Rådet er af den opfattelse, at man alene med en automatisk virkende støtteordning kan skabe en sådan økonomisk sikring af teatrene, at den kunstneriske frihed kan opretholdes.

Rådets forslag har været genstand for nøje overvejelse i ministeriet. Både af økonomiske og af principielle grunde har man imidlertid ment at måtte foretrække et støttesystem, der overlader